

Beslutningsforslag nr. B 48. Fremsat den 2. juni 1998 af Frank Aaen (EL) og Jette Gottlieb (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om opfordring til at trække aktstykke nr. 183 om anvendelse af 225 mio. kr. til initiativer, der kan forbedre indsatsen for ældre, tilbage fra Finansudvalget

Folketinget opfordrer socialministeren til at trække aktstykke nr. 183 af 24. april 1998 tilbage fra Finansudvalget.

I aktstykket søger ministeren om tilslutning til at anvende 225 mio. kr. til initiativer, der kan

forbedre indsatsen for ældre i form af højere kvalitet og klarere rettigheder i hjemmehjælpen. Aktstykket indebærer, at bevillingen bl.a. vil blive brugt til at fremme privatisering af hjemmehjælp.

Bemærkninger til forslaget

Selv om beløbet var alt for lille, støttede Enhedslisten den merbevilling til hjemmehjælpen, der i forbindelse med vedtagelsen af finansloven for 1998 blev aftalt mellem regeringen og SF. I aftalen mellem regeringen og SF står bl.a., at den enkelte ældre skal »have større indflydelse på hjemmehjælpen. Det bør ske ved, at de ældre mere frit kan bestemme, hvordan den tildelte hjælp ønskes anvendt.«

Enhedslisten er enig i denne målsætning, for så vidt angår indflydelse på det kommunale tilbud, men Enhedslisten er imod at fremme en privatisering af hjemmehjælpen. I den udmøntning af aftalen mellem rege-

ringen og SF, der nu er forelagt Finansudvalget, fremhæves muligheden for »at vælge mellem forskellige leverandører« som et væsentligt instrument til at øge kvaliteten af hjemmehjælpen. Det anføres, at merbevillingen skal bruges til at fremme en omstilling, der bl.a. omfatter muligheden for at vælge en anden, dvs. en privat leverandør, som alternativ til det kommunale tilbud.

Enhedslisten er enig i, at der er brug for at forbedre kvaliteten af hjemmehjælpen, men ønsker ikke samtidig at tilskynde kommunerne til øget privatisering.

Skriftlig fremsættelse

Frank Aaen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 183 om anvendelse af 225 mio. kr. til initiativer, der kan forbedre indsatsen for ældre, tilbage fra Finansudvalget.

(Beslutningsforslag nr. B 48).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Bilag

183

Socialministeriet, København, den 24. april 1998.

a.

Socialministeriet søger om Finansudvalgets tilslutning til at anvende 225 mill.kr. til initiativer, der kan forbedre indsatsen for ældre i form af højere kvalitet og klarere rettigheder i hjemmehjælpen. Udgiften i 1998 afholdes af den på finansloven opførte bevilling på 225 mill.kr. til forbedring af indsatsen for ældre (§ 15.61.01.10.72.).

b.

På finansloven for 1998 (§15.61.01.) er der afsat 250 mill.kr. til forbedring af indsatsen for ældre. Heraf er 25 mill.kr. afsat til tilskud til udvikling af nye instrumenter for en forbedret og kvalitetsorienteret styring af hjemmehjælpen.

Den resterende del af bevillingen - 225 mill.kr. - afsættes til initiativer, der kan sikre højere kvalitet og klarere rettigheder i hjemmehjælpen.

Kvaliteten i hjemmehjælpen er ikke altid god nok. En række kommuner mangler tilstrækkelige styringsredskaber. De ældre får ikke altid den hjælp, de har fået tildelt. En stor del af personaletiden vedrører sygefravær, møder, uddannelse m.v., og kommer dermed ikke brugerne til gavn. Sygefraværet er ofte for højt på grund af et dårligt arbejdsmiljø.

Indførelse af valgmuligheder for brugerne og bedre styring af hjemmehjælpen er elementer i løsningen på problemerne.

Muligheden for at vælge mellem forskellige leverandører kan medvirke til at sikre, at de ældre får den hjælp, de har fået tildelt, ligesom det bliver muligt for de ældre at skifte leverandør, hvis kvaliteten af hjælpen ikke lever op forventningerne. Dermed vil de ældre få større indflydelse og opleve en større tilfredshed med hjemmehjælpen.

Herudover er det afgørende, at styringen og tilrettelæggelsen forbedres. De enkelte kommuner skal igennem omstillingsprocesser, hvor der bl.a. kan udvikles modeller for valgmuligheder og kontraktstyring. Mange steder vil der være behov for kompetenceudvikling og investeringer i et bedre arbejdsmiljø. Erfaringer fra nogle kommuner viser, at det er muligt at nedbringe sygefraværet gennem en målrettet arbejdsmiljøindsats, hvor der også fokuseres på arbejdstilrettelæggelsen og ledelsens kompetence.

Kun ved en omstilling af indsatsen i de enkelte kommuner kan kvaliteten forbedres varigt til gavn for de ældre.

Den afsatte bevilling på finansloven for 1998 udmøntes på en måde, der understøtter denne proces.

Det er hensigten at anvende bevillingen til at støtte kommuner, der - gennem en omstillingsproces - ønsker at sikre en god kvalitet i hjemmehjælpen, herunder en større del af personaletiden hos brugerne. Kommunerne skal ansøge om midlerne, og der vil fx blive stillet krav om, at kommunerne skal

- gennemføre en målrettet arbejdsmiljøindsats med klare målsætninger for nedbringelse af sygefraværet
- sikre, at de ældre får den hjælp, de har fået tildelt, fx gennem valgmuligheder
- øge den andel af personaletiden, der bruges hos de ældre
- indføre klare og rimelige målsætninger for omfanget af flytninger af besøg
- udarbejde en kontrakt mellem kommunen og ledelsen af hjemmehjælpen
- gennemføre initiativer, som styrker og udvikler ledelseskompetencen.

Omstillingspuljen skal endvidere kunne anvendes til udvikling af styringsredskaber, konsulentbistand, konferencer m.v., som kan medvirke til at udvikle og forbedre hjemmehjælpen. Endelig skal puljen bidrage til at dække de økonomiske konsekvenser af bemyndigelsesloven om kvalitetsstandarder m.v.

Omstillingen forventes at løbe over 3-4 år. Det er hensigten at gennemføre en samlet evaluering af indsatsen efter en periode på fx 2 år.

Indtil 2,5 mill.kr. af bevillingen kan anvendes til dækning af administrationsudgifter, herunder løn, i forbindelse med omstillingens gennemførelse. Beløb til dækning af administrationsudgifter vil blive overført til departementets konto § 15.11.01.10. og Den Sociale Sikringsstyrelses konto § 15.11.28.10.

c.

Det er i anmærkningerne til § 15.61.01. forudsat, at Finansudvalget orienteres om anvendelsen af de 225 mill.kr. Det fremgår endvidere af socialministerens svar til Socialudvalget af 10. december 1997 (L 120 - bilag 6), at udmøntningen af de 225 mill.kr. vil blive forelagt Finansudvalget i form af et aktstykke.

d.

e.

Finansudvalget anmodes om tilslutning til, at de 225 mill.kr. udmøntes som beskrevet ovenfor under b., idet udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 1998 under § 15.61.01. Forbedring af indsatsen for ældre opførte bevilling på 225 mill.kr.

f.

Finansministeriets tilslutning foreligger.

KAREN JESPERSEN

/ Leif Sondrup

Til Finansudvalget.